

CTER Noord-Holland

Beeld regio & doorontwikkeling aanpak

1. Inleiding

Aan CTER, als een van de zes geprioriteerde thema's van het integrale veiligheidsbeleid in Noord-Holland, wordt al twee jaar vol toewijding invulling gegeven. Door de inzet van de bestuurlijke stuurgroep, de ambtelijke projectgroep en alle professionals van diverse organisaties in Noord-Holland staat een structuur waar integraal wordt samengewerkt die de hele eenheid bedient en ondersteunt. Er is veel bereikt in het ondersteunen van gemeenten bij de lokale aanpak van radicalisering op preventief en repressief gebied. Continu wordt gekeken waar, met de voor handen zijnde middelen en capaciteit, verbeteringen noodzakelijk en mogelijk zijn, zowel qua structuur, aanpak, als op het terrein van beleidsontwikkeling.

2. Huidig beeld van ontwikkelingen in Noord-Holland

De NCTV heeft in de Stuurgroep CTER op 19 april jl. de ontwikkelingen en trends gepresenteerd naar aanleiding van analyses uit open bronnen. Zij zien bepaalde ontwikkelingen in Nederland, en hebben deze, voor zover deze van toepassing zijn op Noord-Holland, gedeeld. De NCTV heeft aangegeven dat gemeenten het thema CTER op de agenda hebben staan. Echter, het merendeel van de gemeenten zou meer urgentie moeten toekennen aan CTER gezien de ontwikkelingen in Noord-Holland.

Op landelijk niveau is er een groei van het politiek salafisme waargenomen. Ook in Noord-Holland tekenen de eerste signalen zich af dat er mogelijk inmenging is van salafistische netwerken. Het politiek salafisme wordt gebezigd in multifunctionele centra. Deze bestaat naast een moskee ook uit bijvoorbeeld vergader-, feest- en cursuszalen, een supermarkt, kapsalon, e.d. De groei van het politiek salafisme vindt niet alleen plaats in centrumgemeenten in Nederland, maar begeeft zich steeds meer richting de buitengrenzen van Nederland. Bekend is dat dit fenomeen ook in Noord-Holland speelt.

Het politiek salafisme krijgt een steeds grotere organisatorische slagkracht. Ook neemt het financiële vermogen toe. Dit blijkt onder andere uit gehouden collecten waarbij zeer grote bedragen worden opgehaald ten behoeve van een nieuw religieus centrum. Het vermoeden bestaat dat de opbrengsten niet alleen worden opgehaald uit de eigen achterban, maar mogelijk ook uit het Midden-Oosten. Ten derde wordt een verspreiding

van het politiek salafistisch gedachtegoed geconstateerd. Zo wordt bijvoorbeeld vaker gepleit voor het invoeren van de Sharia. Ten vierde is het aantal salafistische predikers sterk gegroeid. Dit komt mede doordat de eerder genoemde centra over eigen opleidingsinstituten beschikken.

Sommige moskeeën zijn te klein geworden voor de achterban, of dienen nodig verbouwd te worden. Geprobeerd wordt om noodlijdende moskeeën te redden door financiële injecties. Daarnaast wordt waargenomen dat wisselingen in het bestuur plaats vinden. Gaandeweg is er sprake van inmenging en worden gematigde bestuurders vervangen door salafistische bestuurders. Het politiek salafisme richt zich ook veelal op jongeren. Deze jongeren reizen door de regio / het land om preken bij te wonen.

Omdat de problematiek niet gebonden is aan enkele gemeenten of religieuze centra, is het van groot belang dat alle gemeenten bijdragen aan een geïntensiveerde CTER-aanpak. Door het tijdig in kaart brengen van de hoofdrolspelers binnen de Islamitische gemeenschappen en de Islamitische infrastructuur kan in veel gevallen tijdig worden gehandeld en gemeenschappen weerbaar worden gemaakt/gehouden.

Beeld van problematiek CTER in Noord-Holland 2016

Het beeld van CTER-problematiek in Noord-Holland is op te splitsen in CTER-signalen (welke integrale verrijking behoeven alsook integrale duiding tbv een eventuele aanpak, hetgeen gebeurt vanuit het i2o/de weegploeg en het ITO) en CTER-casussen (welke integraal worden aangepakt vanuit het ITO en/of het ICO).

CTER-signalen

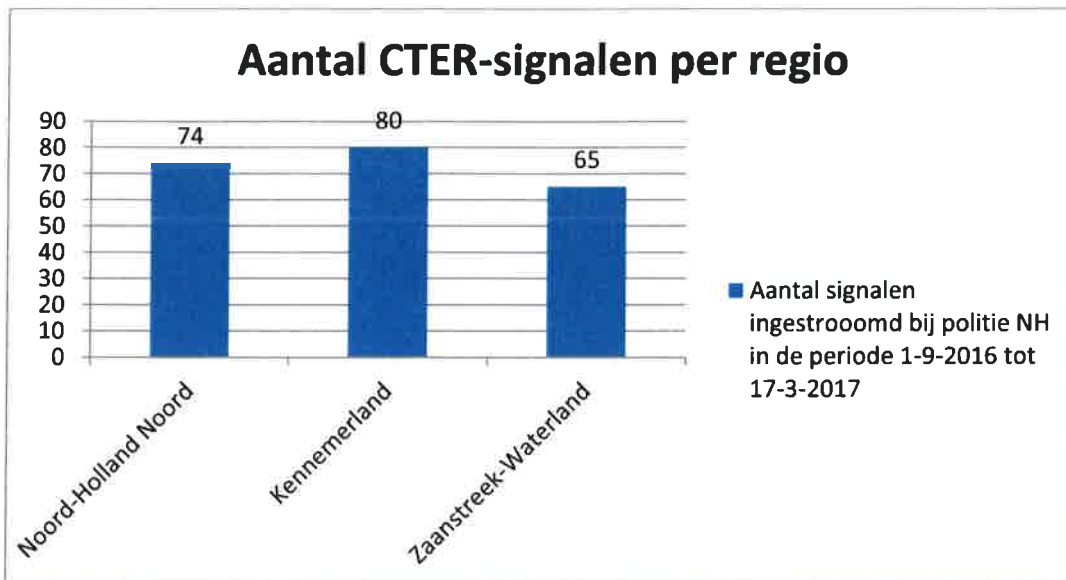
Aantallen

CTER-Signalen kunnen bij alle overheidspartners binnenkomen, maar uit de evaluatie van de pilot 'integraal informatie-overleg' (i2o) blijkt dat het gros van de signalen (ongeveer 70%) afkomstig is van politie. In deze pilot zijn CTER-signalen uit Haarlem en Alkmaar (en later ook Beverwijk en Hoorn) integraal verrijkt en geduid binnen het 'integrale informatie-overleg'. Doel van de pilot was het toetsen van de effectiviteit van die integrale werkwijze en het inzichtelijk maken van het bijkomende capaciteitsvraagstuk.

De CTER-signalen binnen de politie zijn afkomstig uit twee 'bronnen': (1) signalen die middels een query op woorden die te relateren zijn aan Islam & Jihad uit het systeem komen en (2) signalen die van een politiemedewerker de CTER-projectcode hebben gekregen. Het betreft 'rijp en groen' door elkaar:

- signalen die na een eerste screening geen feitelijk CTER-signaal blijken;
- signalen die na een eerste screening (vooralsnog) CTER gelabeld blijven, deze worden verder verrijkt en doorgezet naar de integrale aanpak;
- en signalen van waaruit een dermate dreiging/risico lijkt uit te gaan, dat deze direct strafrechtelijk worden opgepakt.

Onderstaande grafiek geeft een beeld van het totaal aantal signalen dat bij politie is binnengekomen gedurende 28 weken (1 september 2016 – 17 maart 2017), per regio weergegeven:

Kenmerken

Signalen zijn divers van aard, typologie en ernst. Na de eerste screening door politie, bleven 27 signalen over die in het i2o zijn behandeld. De kenmerken van die 27 signalen zijn bekeken in de evaluatie van de pilot. Daaruit is o.a. gebleken dat bijna 90% van de signalen een mannelijk persoon betreft, eveneens bijna 90% heeft betrekking op Islamitisch radicalisering. Tevens kende ongeveer 37% van de casuïstiek een GGZ-component¹.

Door politie Noord-Holland is over de periode juli 2015 - juni 2016 gekeken naar de kenmerken van 264 unieke incidenten met de CTER-projectcode. Uit dat onderzoek bleek onder andere:

- De nadruk van de CTER codes ligt bij (mogelijke) islamitische radicalisering. Slechts 8% van de incidenten heeft te maken met andere onderliggende ideologieën;
- Opvallend is een hoger aantal geregistreerde CTER incidenten na de aanslagen van Parijs en Brussel.
- In 8% van de incidenten is er in de toelichting een AZC genoemd als locatie.

CTER-casussen

Aantallen

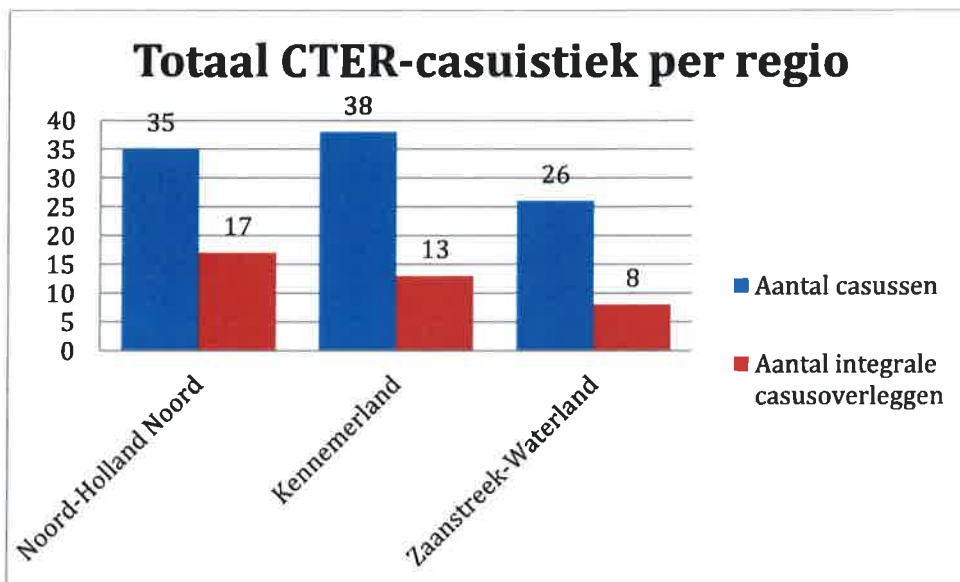
Een CTER-sigitaal wordt ingebracht in het Integraal Tactisch Overleg (ITO). In dit regionale overleg zijn gemeente, politie, OM en KMar vertegenwoordigd. Het overleg is gestart in mei 2015.

In het overleg wordt afgestemd over de signalen, wordt geduid en wordt een advies opmaakt voor de lokale driehoek inzake de individuele casusaanpak van een signaal. Uitgangspunt bij de aanpak is dat dit in integraal verband plaatsvindt, tenzij.

¹ Dwz: GGZ-problematiek speelde zeer waarschijnlijk een rol in de achtergrond/situatie van dit signaal (dan wel al bekend bij een GGZ- instantie, dan wel daar naar overgedragen)

De casusaanpak CTER vergt strakke regie en langdurige investering vanuit integraal perspectief. CTER-casuïstiek blijft daardoor veelal langer dan een jaar op de ITO-lijst staan. Tot mei 2017 (dus over een periode van 2 jaar) stonden er op de ITO lijst 103 CTER-casussen. Van die casussen zijn er nog 42 actief. De overige casussen worden (1) gemonitord maar kennen geen actieve aanpak meer óf (2) zijn inmiddels afgesloten.

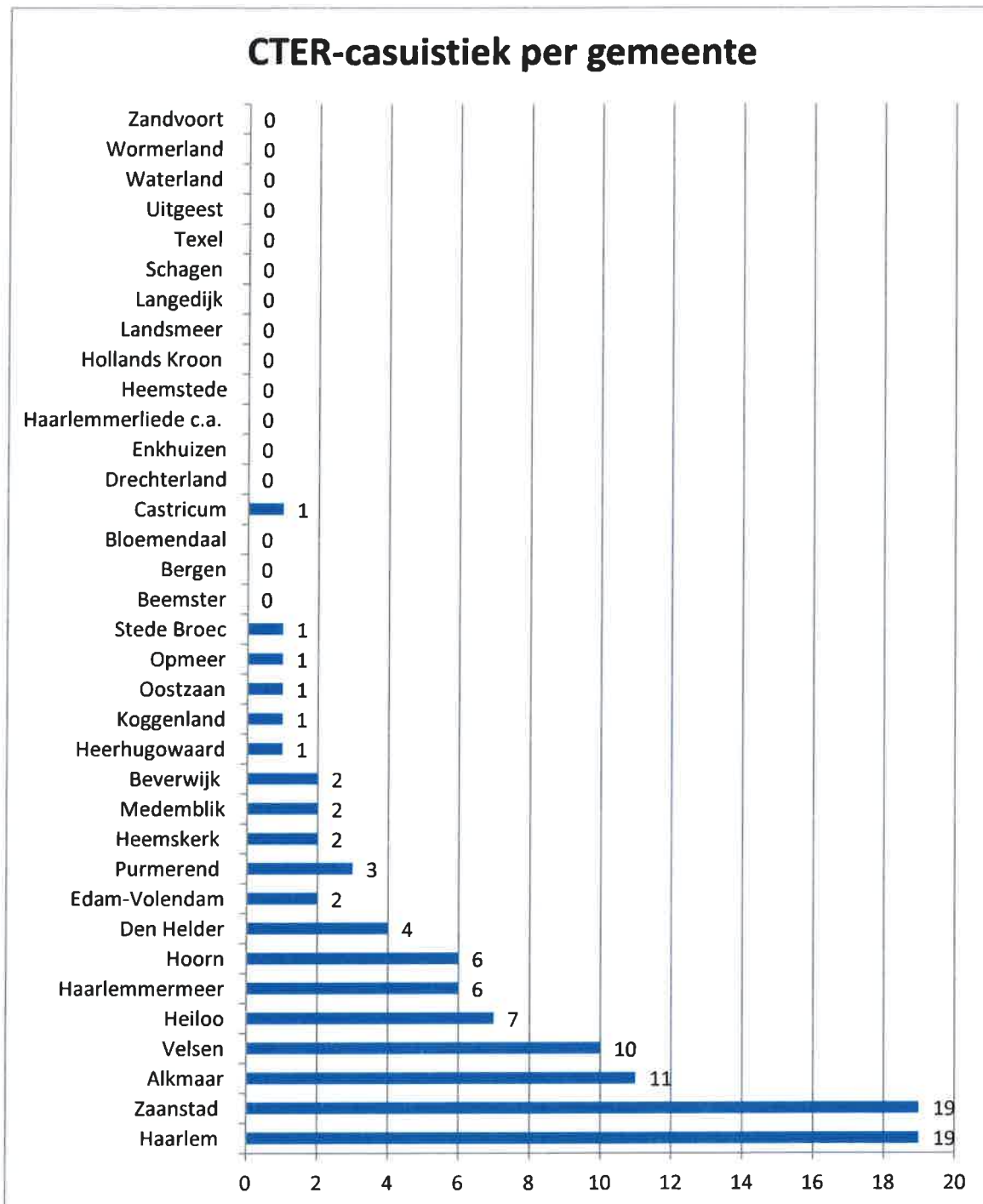
Een overzicht van de aantallen casuïstiek per regio (gedurende de periode mei 2015-mei 2017) staat in onderstaand tabel:

Bovenstaande cijfers hebben betrekking op casussen die (ook) besproken en gemonitord zijn in ITO. Echter, dit geeft een deel van het totaalbeeld.

Op lokaal en regionaal niveau (Veiligheidshuizen) hebben meer integrale overleggen plaatsgevonden over CTER-casuïstiek. Om een beeld te schetsen: In 2016 hebben in het Veiligheidshuis in Kennemerland 22 individueel casuoverleggen plaatsgevonden over 6 personen. Ook is er 9 maal afstemmingoverleg gevoerd met gemeenten, OM en politie over lokale signalen van radicalisering. Daarnaast zijn in de pilot integraal informatie overleg 18 signalen gewogen.

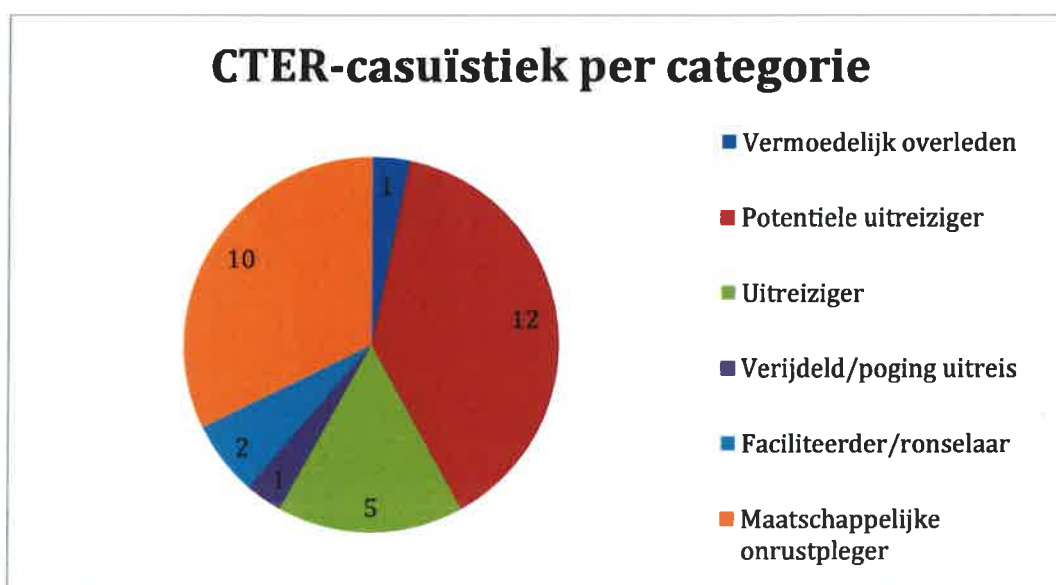
Een overzicht van CTER-casuïstiek (op basis van de ITO-lijst) per gemeente staat in onderstaande grafiek weergegeven:

Kenmerken

Alle actieve ITO-casussen (42) hebben betrekking op (mogelijke) **radicalisering vanuit Islamitisch gedachtegoed**. Van alle casussen, staan er 21 op de **LOP-lijst**: het Landelijk Overzicht Politie-jihadgang². Voor deze personen is vanuit het ITO verhoogde aandacht. Standaard volgt een aantal (landelijke) maatregelen op alle personen die op de LOP-lijst staan, waaronder signalering door de Landelijke Eenheid (LE) in SIS (Schengen), EIS (Europol), Interpol, en TSD (FBI). Dit is een zogenaamde 'stille signalering', waarin gevraagd wordt onopvallend reisbewegingen vast te leggen en door te geven aan de LE. Tevens betroffen 9 casussen een **niet natuurlijke persoon** (bv. een object of een stichting).

De casuïstiek wordt na eerste duiding zo mogelijk gecategoriseerd. Duiding is complex, categorisering eveneens. Onderstaand zijn de CTER-casussen waar mogelijk per categorie verwerkt in een grafiek.

Zoals uit de grafiek blijkt, zijn veel casussen nog niet gecategoriseerd. Duiding van casuïstiek is complex, te meer omdat de informatiepositie veelal beperkt is waardoor erkende duidingsinstrumenten (nog) niet kunnen worden ingezet. Maar ook als de informatiepositie op niveau is, is het indelen in een categorie nog steeds complex; dit is veelal een momentopname en kan daarmee fluctueren. Juist op dit punt bestaat de noodzaak om de integrale overlegstructuur door te ontwikkelen: integraal informatie verzamelen, duiden en zo mogelijk categoriseren ten behoeve van een passende aanpak.

² Uitgangspunt voor opname op de LOP lijst is: het voldoen aan een van de definities die zijn vastgesteld door de politie en de AIVD voor de verschillende categorieën CT-subjecten, gecombineerd met de gevoelde noodzaak bij een politie-eenheid om dit subject op de lijst te plaatsen.

3. Doorontwikkeling CTER N-H

Nagedacht is over welke verbeteringen in de structuur en aanpak noodzakelijk en mogelijk zijn ten opzichte van de huidige situatie. In bijlage 1 wordt eerst de huidige situatie kort toegelicht, waarna de voorgestelde doorontwikkeling schematisch wordt weergegeven en beschreven.

4. CTER capaciteit en middelen Noord-Holland

In de bestuurlijke stuurgroep CTER Noord-Holland is de capaciteit- en middelendiscussie gevoerd in combinatie met de doorontwikkeling van CTER in Noord-Holland. De ambtelijke projectgroep CTER Noord-Holland heeft geen eigen budget, en de leden van de projectgroep hebben slechts tot op zekere hoogte capacitaire ruimte om invulling te geven aan het thema en hun rol. Veel activiteiten worden vooralsnog uit eigen middelen betaald en in eigen tijd verricht. Dit is structureel niet vol te houden gezien de ontwikkelingen op CTER-gebied in Noord-Holland. De versterkingsgelden van de NCTV zijn niet structureel, en kunnen niet worden aangewend voor capaciteitsversterkingen.

De projectgroep beziet ieder jaar waar op ingezet moet worden, zowel op de operationele structuur en werkwijze, als op beleidsontwikkeling van preventie en repressie van radicalisering. De NCTV heeft bij de projectgroep aangegeven een doorontwikkeling van CTER in Noord-Holland te steunen, mede gelet op de situatie in Noord-Holland en ervaring in den lande. Met de gedachte van schaarse capaciteit en middelen in het achterhoofd en tegelijkertijd de noodzaak van doorontwikkeling, is gekeken naar de ontwikkelingen en trends op CTER-gebied en de ambities voor 2017. Deze zijn in de Stuurgroep CTER van 27 januari en 19 april besproken.

Opgemerkt is dat een onevenredige inzet wordt gepleegd op de zes geprioriteerde thema's in het Meerjarenbeleidsplan Integrale Veiligheid. CTER heeft een grote maatschappelijke urgentie en hoge ambities, maar vanuit gemeenten een zeer beperkte capaciteit en financiële ruimte. In het onderzoek, uitgevoerd door het CCV, is dit aangehaald.

4.1 Inventarisatie benodigde capaciteit

Gemeenten

De uit eigen middelen geleverde gemeentelijke capaciteit tot nu toe bestaat uit een regionale integrale projectleider (8 uur per week) en drie gemeentelijke liaisons (4 uur per week). De lokale adviseurs openbare orde en veiligheid in de eenheid leveren alleen per casus voor de gemeente waarvoor zij werkzaam zijn.

Wat benodigd is, is een fulltime projectleider (36 uur per week, 1 Fte) en drie adviserende gemeentelijke experts (16 uur per week per expert, in totaal 1,3 Fte). Deze extra uren zijn benodigd om de regierol adequaat te kunnen uitvoeren, het proces goed te laten verlopen en bij te dragen aan het integrale informatieoverleg (weegploeg). In totaal is 2,3 Fte benodigd vanuit gemeenten. Het voorstel vanuit de huidige liaisons is om de drie adviserende gemeentelijke experts onder het Veiligheidshuis te hangen, in verband met het ontbreken van centrale gemeentelijke regie. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van detachering.

Uitgaande van circa € 95.000,- per fte kom je (2,3 keer € 95.000,- (loonsom) uit op € 218.500,- aan kosten op jaarbasis t.b.v. de inzet in de hele eenheid NH. Uitgaande van (circa) 1.620.000 inwoners kom je uit op circa € 0,135 (14 cent) per inwoner die aan de gemeenten in NH gevraagd moeten worden voor de inzet van de projectleider en de experts.

Veiligheidshuizen

Sinds 2015 leveren de Veiligheidshuizen op verschillende manieren een bijdrage in het proces CTER. Op verzoek van de informatieorganisatie van de politie verzamelen en verstrekken zij informatie over subjecten ten behoeve van de risico-inschatting en het advies aan de driehoeken en op verzoek van de lokale driehoek worden individuele casuoverleggen georganiseerd met alle direct betrokkenen. Tijdens de pilot i2o hebben de Veiligheidshuizen het voorzitterschap van het overleg en de ondersteuning (organiseren, notuleren, beheer Gcos) op zich genomen. Daarnaast is de manager van het Veiligheidshuis Kennemerland lid van de regionale projectgroep en fungeert het Veiligheidshuis Noord-Holland Noord als moederorganisatie voor het mentorproject ONEonONE. Alle drie de Veiligheidshuizen leveren in het kader van dat project bovendien een mentorconsultant. Het Veiligheidshuis Zaanstreek-Waterland voert op dit moment (nog) geen i2o uit, maar wel Individueel Casus Overleggen (ICO's).

De rol die de Veiligheidshuizen in de aanpak hebben (als onafhankelijke facilitator van samenwerking, knooppunt van informatie en inhoudelijk sparringpartner voor gemeenten en professionals) wordt door de justitiepartners en gemeenten ervaren als meerwaarde. Alle gemeenten binnen de eenheid Noord Holland die met dit onderwerp te maken hebben, kunnen een beroep doen op het Veiligheidshuis. De samenwerking tussen de Veiligheidshuizen Noord-Holland Noord, Zaanstreek Waterland en Kennemerland heeft daarbij nog een extra meerwaarde: om een bovengemeentelijk (en zelfs internationaal) opererende beweging aan te pakken, is het goed om vanuit het Veiligheidshuis voor meerdere gemeenten en regio's actief te zijn en verbanden te kunnen leggen.

De Veiligheidshuizen voeren de taken in het kader van CTER uit binnen en naast de reguliere werkzaamheden. Beleidsmatig voeren de managers Veiligheidshuis een groot deel uit binnen de reguliere werkzaamheden, operationeel (procescoördinatoren en procesondersteuners) is er extra capaciteit ingezet vanuit reserves. Om alle activiteiten structureel voort te kunnen zetten is er 30.000 euro per Veiligheidshuis nodig – 90.000 euro in totaal. Indien een van de drie Veiligheidshuizen operationeel de casuïstiek overkoepelend in Noord-Holland gaat coördineren, is een aanvullend budget van 10.000 euro nodig. (In de Programmabegroting 2018 van de Veiligheidsregio Kennemerland ligt al een voorstel van de genoemde 30.000 euro voor het Veiligheidshuis Kennemerland in het kader van CTER.)

Politie

Bij de politie staat projectcapaciteit onder druk; een heroriëntatie wordt gemaakt. Dit dient in het licht te worden geplaatst van de inmiddels aanzienlijke uitbreiding van operationele - en programmatische CTER capaciteit in de eenheid. Bijvoorbeeld, binnen de Dienst Regionale Recherche is ruim 10 fte ingericht voor CTER onderzoeken; binnen de Dienst Regionale Informatie Organisatie wordt ruim 13 fte aan informatie-, analyse - en open bronnen inwin capaciteit ingezet; binnen de basisteams meer dan 10 fte CTER

contactpersonen en in het (integrale) CTER programma ongeveer 7 fte. Ook in andere onderdelen van de organisatie, zoals AVIM en CCB is capaciteit voor CTER vrijgemaakt.

De vraag is echter nog groter, zeker met het toenemend aantal aanslagen – waaronder op politie -, de binnenkomende signalen/meldingen in onze eenheid en de toenemende eisen in preparatie van de crisis, weerbaarheid van politiegebouwen en personeel en opleiding en training. De politie als organisatie en de individuele politieman is, in tegenstelling tot de andere integrale partners, zelf een legitiem doelwit geworden. Dat vereist nu eenmaal ook geprioriteerde inspanning en capaciteit.

De uitvoering van niet bij de politie passende rollen, zoals het voorzitterschap en secretariaat van het ITO (ca. 1 fte), dient door andere partners opgepakt te worden. Bovendien vloeit binnen niet al te lange tijd de tijdelijk beschikbaar gestelde capaciteit voor het secretariaat weer terug naar de uitvoering in haar basisteam. De huidige politie-voorzitter dient zich in toenemende mate meer te richten op de functiegerichte werkzaamheden en de daarbij vereiste landelijke afstemming.

De politie blijft haar rol van meewerkend partner in de verschillende vormen van casusoverleggen natuurlijk vervullen (informatiedelen en kennisinbreng). Daarbij wordt de lokale politie-inbreng in en rond de Driehoek van toenemend belang. In die zin treedt er een verschuiving op van projectmatige (ITO) capaciteit, naar lijncapaciteit (i2o).

In toenemende mate is duidelijk dat een versterking van preparatie, opleiden, trainen en samenwerken met de Veiligheidsregio's van grote urgentie is. Politiecapaciteit is nu meer en meer daarvoor vereist. De focus van de portefeuillehouder en haar programma gaat zich daar meer op richten.

Openbaar Ministerie

Het Openbaar Ministerie Noord-Holland kent grote prioriteit toe aan het onderwerp CTER. Binnen het OM zijn de portefeuillehouders opgeleid en vrijgemaakt voor de operationele en beleidsmatige aanpak. Het OM onderkent het belang van doorontwikkeling naar een meer integrale overlegstructuur, waarbij gemeente aan de voorkant van het proces al in positie is. Tevens pleit het OM voor het blijven onderhouden van een totaalbeeld van radicalisering, geradicaliseerde personen en de verbanden tussen de verschillende subjecten in Noord-Holland op regionaal niveau.

Met de doorontwikkeling, blijft de ingezette capaciteit door het OM in principe hetzelfde. Wel zal er sprake zijn van enige verandering in inzet; de inzet wordt deels verplaatst naar andere functies binnen het CTER-proces. Zo is de inzet afgelopen jaar groot geweest op de pilot i2o (trekkersrol in opzet, uitvoering en evaluatie) en zal die meer beleidsmatige capaciteit bij een uitrol worden ingezet op de operationele aanpak (deelname i2o).

De betrokkenheid van de officieren en secretaris (in het ITO, in het weeg- en stuurproces, in de driehoeken) blijft, daar waar nodig om de taken te vervullen en bij te dragen aan een integrale aanpak, gelijk aan de inzet van afgelopen jaren.

4.2 Financiële middelen

In 2016 en 2017 heeft de NCTV versterkingsgelden toegekend aan Noord-Holland. Deze gelden zijn, en worden, besteed aan het geven van awareness trainingen aan eerstelijns professionals, aan het ontwikkelen van het mentorprogramma en aan het vergroten van expertise bij direct betrokkenen (verdiepingstraining / BEHR-training). Deze versterkingsgelden dienen ieder jaar opnieuw aangevraagd te worden. Ze zijn niet structureel. Het budget binnen gemeenten in Noord-Holland is mager. De projectgroep geeft aan dat er meer behoefte is aan het besteden van financiële middelen aan capaciteit, dan aan het ontwikkelen van nieuwe producten.

5. Voorstel

Gezien de ontwikkelingen in Noord-Holland en de daarbij horende doorontwikkeling van de aanpak en processtructuur kan niet worden volstaan met de huidige werkwijze en toegekende capaciteit en middelen. Het thema CTER is breder geworden. Er wordt niet langer gefocust op de aanpak van casuïstiek en het ondersteunen van preventieve aanpakken. Het gaat ook om het in kaart brengen van netwerken, de trends en ontwikkelingen te analyseren, het koppelen van casuïstiek en het leggen van verbindingen tussen districten en eenheden in het land. De verbreding van CTER dient gepaard te gaan met een professionaliseringslag: de doorontwikkeling van CTER.

Bovenstaande vergt meer capaciteit en middelen dan tot nu toe zijn ingezet. Het voorstel luidt om:

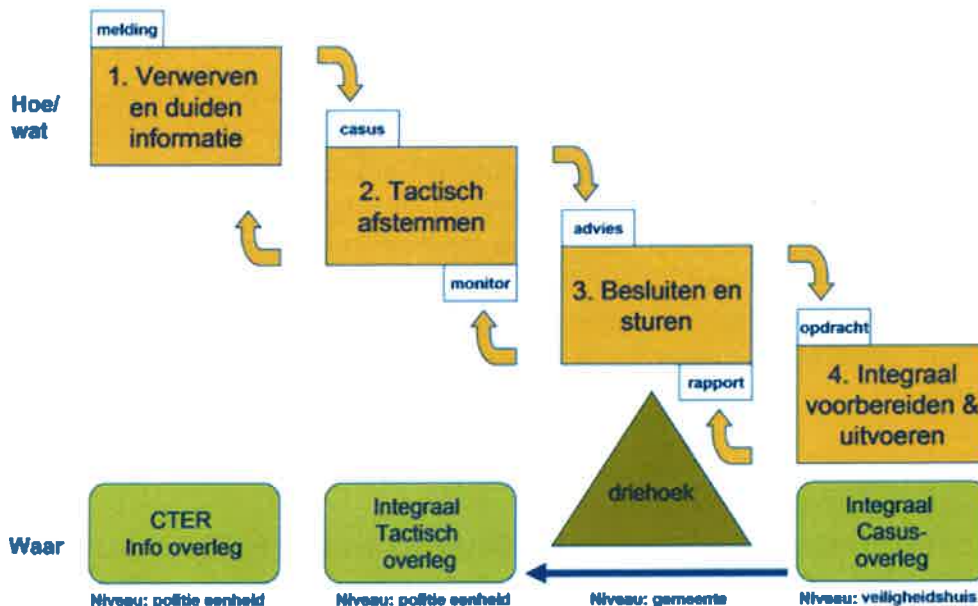
1. CTER op de agenda's van de reguliere driehoeken te zetten als vast agendapunt;
2. Te zoeken naar mogelijkheden om structureel, jaarlijks en eenheid breed, per gemeente een bedrag van 14 cent per inwoner bij te dragen voor de aanpak van CTER;

Bijlage 1.

Doorontwikkeling CTER N-H

Nagedacht is over welke verbeteringen noodzakelijk en mogelijk zijn ten opzichte van de huidige situatie. In deze bijlage wordt eerst de huidige situatie kort toegelicht, waarna de voorgestelde doorontwikkeling schematisch wordt weergegeven en beschreven.

Huidige situatie

Het model gaat uit van het principe dat elke casus integraal wordt opgepakt, tenzij de belangen van opsporing en vervolging zich daartegen verzetten. Dit is een besluit dat door de OvJ in de driehoek kenbaar wordt gemaakt en waarop in het voorafgaand integraal tactisch afstemmingsoverleg is geadviseerd.

Het procesmodel wordt onderverdeeld in 4 processtappen.

1. VERWERVEN INFORMATIE;
2. TACTISCH AFSTEMMEN;
3. BESLUITEN & STUREN;
4. VOORBEREIDEN en UITVOEREN INTERVENTIES.

Een CTER melding kan op vele manieren en ook bij alle overheidsdiensten binnenkomen. Om dat proces te faciliteren dienen alle meldingen naar de politie te worden overgedragen.

Stap 1

Het verwerven van CTER informatie is het geheel aan activiteiten die plaatsvindt door de politie, gemeenten, veiligheidshuizen en Koninklijke Marechaussee, – onder regie van de Dienst Regionale Informatieorganisatie (DRIO) van de politie Noord-Holland. Het CTER info-overleg wordt periodiek gehouden. Aangesloten hierbij zijn het OM en de politie. De politie zet de informatievraag omtrent subjecten uit bij het Veiligheidshuis en de betrokken gemeente(n). Over het aanleveren van informatie door beide partijen aan de politie vindt niet noodzakelijkerwijs afstemming plaats. De opbrengst van het CTER informatieoverleg is de *geduide CTER melding*. De basisteamchef heeft de verantwoordelijkheid de burgemeester te informeren over de melding en potentiële casus.

Stap 2

De geduide CTER melding wordt door de politie ingebracht in het regionale, Integraal Tactisch Overleg CTER (ITO). Het doel van het overleg is integraal te adviseren over de aanpak van de casuïstiek: of en zo ja, op welke plek en op welke wijze kan de casus het best worden opgepakt. Indien er sprake is van een zwaarwegend opsporingsbelang, zal vanuit het ITO worden besloten vooralsnog alleen strafrechtelijk op te treden. Het resultaat van de casusbespreking in het ITO is een integraal interventieadvies richting de lokale driehoek voor de integrale aanpak. Het integrale advies geeft voor de driehoek opties voor bestuursrechtelijke -, informatie- inwinnings-, financiële, handhavings- en/of opsporingsaanpak.

Stap 3

De driehoek kan tot het volgende besluiten;

1. Het (deels) overnemen van advies op het Geleide Advies Formulier (GAF);
2. Het verstrekken van een opdracht tot het nader integraal verwerven van informatie om tot een betere duiding te komen kan één van de uitkomsten

worden van de driehoek en/of driehoeksofficier van justitie.

Stap 4

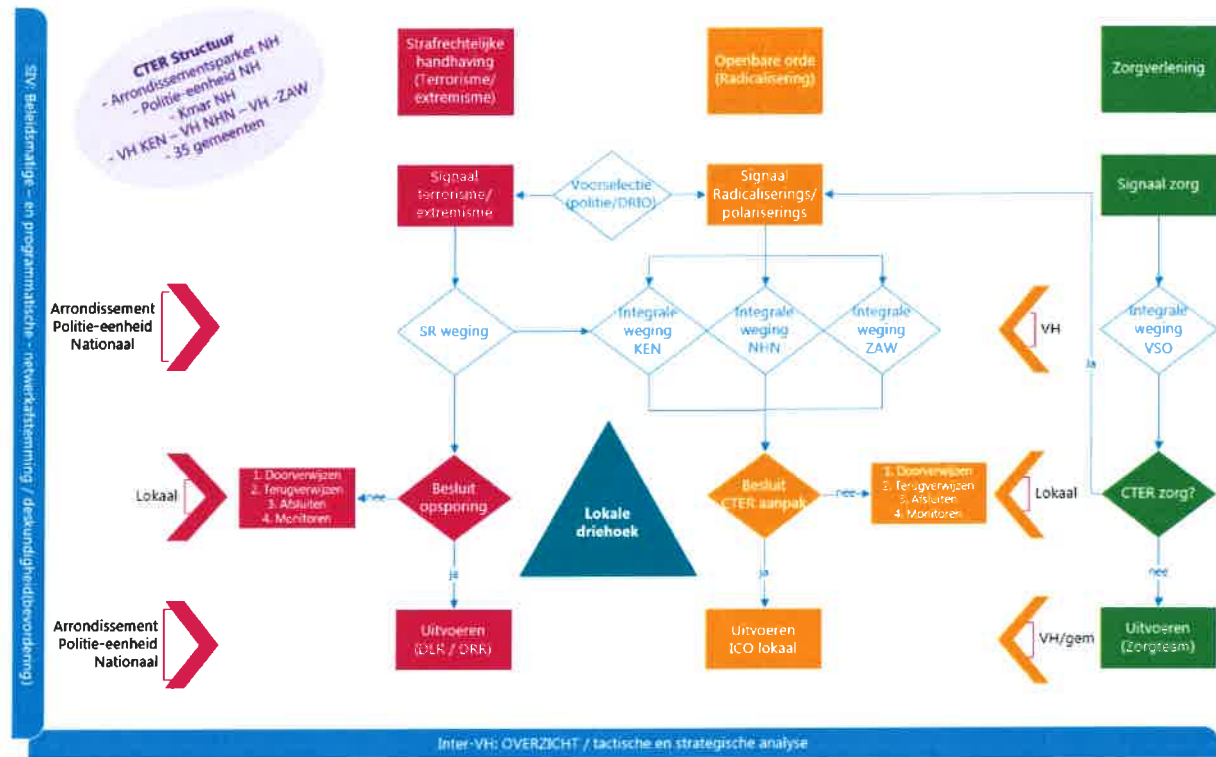
De regierol komt hier in handen bij de AOV'er van de gemeente. Doorgaans zal het Veiligheidshuis de aanpak voor de gemeente faciliteren in de vorm van een integraal casusoverleg (ICO), die door de procescoördinator van het Veiligheidshuis technisch kan worden voor gezeten.

Er wordt op veiligheidshuisniveau een integraal casusoverleg (ICO) georganiseerd waarin experts en/of specialisten van bestuur, zorg, opsporing en vervolging en/of veiligheidspartners in gezamenlijkheid komen tot - uitvoering van - een plan van aanpak op basis van het interventieadvies.

De lokale gemeentelijk ambtenaar AOV'er draagt zorg voor de verkrijging en bundeling van de gemeentelijke expertise, en wordt daarbij ondersteund door de liaison van de gemeente op veiligheidsniveau. Deze gemeentelijk expert is tevens deelnemer van het ITO.

Doorontwikkeling: voorgestelde situatie

Onderstaande schematische weergave lijkt gecompliceerder dan die van de huidige situatie. Echter, onderstaande weergave is gecomplementeerd met de zorgverlening (**groen**) en de strafrechtelijke handhaving (**roze**). Grofweg komt de huidige situatie overeen met de **oranje** kolom (openbare orde), maar dan aangepast.

Oranje kolom

CTER-signalen kunnen overall vandaan komen: overheidspartijen, sociale partners, sportclubs, etc. Wanneer deze signalen bij de gemeente, politie, OM en/of Veiligheidshuis binnen komen, worden ze integraal gewogen en geduid in de weegploeg. Deze fase staat weergegeven onder de noemer 'integrale weging'. Belangrijk verschil met het oude model is het feit dat signalen bottom up kunnen worden aangeleverd. Dit moet zorgen voor meer betrokkenheid bij o.a. gemeenten en zorgt tevens voor laagdrempeligheid. De integrale weging van signalen vindt plaats op veiligheidshuisniveau. Alle drie de weegploegen worden bemenst door een gemeentelijk adviseur OOV van de gemeente waar het signaal zich afspeelt, vertegenwoordigers van politie en het OM. De weegploeg wordt ondersteunt door een voorzitter en secretaris van het Veiligheidshuis. In het geval van de roze kolom vindt er al een voorselectie plaats op eenheidsniveau (arrondissement / politie-eenheid)/OM, voordat signalen ter integrale weging worden doorgezet naar de oranje kolom op veiligheidshuisniveau.

Omdat weging en duiding van signalen specifieke kennis en ervaring vereisen, is het voorstel om per district een inhoudelijk expert aan te wijzen. Deze kan geleverd worden door:

- Een regiegemeente per district;
- Namens de gemeente een functionaris vanuit het Veiligheidshuis.

Na weging en duiding, wordt een advies opgesteld ten behoeve van de driehoek. Daar zal worden besloten of de casus wel / niet lokaal op te pakken in een Integraal Casus Overleg (ICO) op lokaal niveau. Indien er wordt besloten om de casus voorlopig niet lokaal op te pakken in een Integraal Casus Overleg, wordt de gemeente geadviseerd hoe de casus te monitoren of met extra informatie te komen om de casus opnieuw te laten wegen. Op deze manier wordt de gemeente voldoende geëquipeerd om met dergelijke casuïstiek om te gaan.

Om wel op eenheidsniveau overzicht te houden (helikopterview) en tactisch / strategisch te kunnen opereren is een 'Regionale Voorziening' noodzakelijk. In de huidige situatie ligt die bij het ITO. Het voorstel is om het ITO en de projectgroep samen te voegen tot een 'Regionale Voorziening'. Regionale Voorziening beschikt over veel expertise en vormt de verbinding vanuit Noord-Holland naar andere eenheden en het Rijk. De regionale voorziening heeft twee functies:

1. Overzicht behouden van de operationele casussen in de drie integrale weegploegen, waar informatie uit de districten samenkomt en wordt geanalyseerd. Hierdoor kan samenhang / verbanden worden bemerkt tussen grensoverschrijdende casuïstiek. Hiertoe is een analysefunctie benodigd, te formeren uit verschillende partijen en waarbij een partij namens de andere regie voert. Deze regiefunctie zou bij een van de drie Veiligheidshuizen belegd kunnen worden.
2. Een tactisch / strategische functie met het oog op brede ontwikkelingen en trends en hoe daar op in te spelen

De doorontwikkeling naar de nieuwe situatie kan niet van de een op de andere dag gebeuren. Diverse partijen moeten worden ingewerkt op de nieuwe situatie. Gedurende de doorontwikkeling zal het ITO in de huidige vorm blijven functioneren. Wel dient een streefdatum te worden vastgesteld wanneer de nieuwe situatie definitief operationeel zal worden in heel Noord-Holland en het ITO op kan houden met bestaan.

Capaciteit

De overgang van de huidige naar de nieuwe situatie zal begeleiding en monitoring vereisen vanuit alle partijen. Dit betekent dat in deze fase extra capaciteit beschikbaar moet worden gesteld om dit mogelijk te maken.

De uitvoering van de nieuwe situatie betekent ook dat de gemeente nadrukkelijker de regie gaat nemen. Wanneer de optie om drie districtelijk experts aan te stellen, en een fulltime projectleider, betekent dat een aanzienlijk verhoogde inzet vanuit gemeenten. Ook het Veiligheidshuis heeft aangegeven met de huidige capaciteit niet de taken te kunnen (blijven) uitvoeren die bij de nieuwe situatie horen.

Bijlage 2

Pilot 'Integraal Informatie Overleg' CTER / Weegploeg (i2o)

1. INLEIDING

In de periode 1 oktober 2016 tot 1 april 2017 heeft in eenheid Noord-Holland de pilot 'Integraal Informatie-overleg' (i2o) CTER gedraaid. De pilot i2o is gestart naar aanleiding van het thematisch ITO op 29 maart 2016. Doel van het thematisch ITO was om integraal het procesmodel te evalueren, met daarbij extra aandacht voor de duiding van casuïstiek. De uitkomsten van het thematisch ITO waren divers, maar een belangrijke conclusie was dat sommige stappen in het procesmodel nog te weinig integraal werden gezet. Zo vond de eerste informatieverzameling over en duiding van een signaal over het algemeen monodisciplinair plaats. Pas nadat was besloten een signaal door te zetten naar het ITO werd er integraal informatie verzameld en verder geduid. Gevolg was dat informatie niet eensluidend bij alle partijen bekend was en dat er in bepaalde gevallen te weinig integrale informatie voorhanden was om casussen goed onderbouwd te kunnen duiden. In dat licht was er de wens vanuit de partners om *eerder* in het proces informatie *bij elkaar* te brengen en op basis daarvan *gezamenlijk te duiden en te besluiten* of een signaal geagendeerd moet worden voor het ITO.

In juni 2016 heeft de stuurgroep CTER besloten om middels een pilot de effecten van integraliteit aan de voorkant van het werkproces te toetsen. Hoofd- en subvraag van de pilot waren:

Hoofdvraag: **“Lukt het het integraal informatie overleg CTER om *meer en betere informatie te verkrijgen en verzamelen? Leidt dat ook tot *meer en betere duiding van signalen?*”***

Subvraag: **“*Wat kost het integraal informatie overleg CTER in geld en in capaciteit, afgezet tegen de kosten in geld en capaciteit van het huidige werkproces?*”**

Op 1 oktober startte de pilot i2o binnen Veiligheidshuis Kennemerland en Veiligheidshuis Noord-Holland Noord. Gedurende 6 maanden zijn CTER-signalen vanuit gemeente Alkmaar en gemeente Haarlem (en vanaf 1 januari ook gemeente Hoorn, Velsen en Beverwijk) besproken in een integrale weegploeg op veiligheidshuisniveau. In de weegploeg werden de signalen eerst verrijkt en werd vervolgens een eerste duiding gedaan op de signalen.

2. UITKOMSTEN

Gedurende de pilot zijn de ervaringen genotuleerd en is de tijd besteed aan de bespreking, voorbereiding en acties per organisatie genoteerd. Na afloop is middels enquêtes (onder i2o- en ITO-leden), een slotbijeenkomst en het onderzoeken van gegevens uit de systemen/tabellen de werkwijze geëvalueerd.

2.1. Aantallen en kenmerken

In totaal zijn in de pilot i2o 27 signalen besproken: 9 signalen in i2o Alkmaar en 18 signalen in i2o Haarlem. Van die 27 signalen zijn er 4 doorgezet naar het ITO: 3 uit Alkmaar en 1 uit Haarlem. De signalen hadden betrekking op 26 subjecten en 1 object/locatie. Het merendeel van de signalen is door politie aangedragen (zowel het basisteam als het RIK). Maar ook vanuit gemeenten zijn signalen aangeleverd aan het i2o (in Alkmaar 3 signalen, in Haarlem 4). Het verrijken van de signalen is in twee fases

gebeurd; in de voorbereiding is systeem informatie verzameld, na bespreking is door middel van acties verder verrijkt.

Vaak had meer dan één partij systeeminformatie op een signaal (namelijk in 21 van de 26 gevallen). Slecht bij 5 signalen (in Haarlem) had alleen het Veiligheidshuis (nota bene: wel vanuit de aangesloten partners) of de gemeente informatie. Deze signalen konden vrij snel worden afgesloten omdat er na bespreking geen sprake bleek van een CTER-signaal. De tweede fase van informatieverzameling betrof het uitvoeren van eventuele inwinacties. Vooral in Alkmaar zijn veel inwinacties door de politie uitgevoerd (basisteam en RIK), met een mindere rol voor gemeente, OM en Veiligheidshuis. Op bijna ieder signaal is wel een inwinactie uitgevoerd.

Het zwaartepunt van de signalen lag bij islamitisch geïnspireerde radicalisering. In Alkmaar zijn er 2 ander type signalen besproken, te weten een aanhanger van het links radicaal gedachtegoed én een aanhanger van rechts radicaal gedachtegoed. In ongeveer de helft van de signalen was sprake van een 'GGZ-component': ofwel er was al een GGZ-instelling betrokken, ofwel bestond het vermoeden dat er sprake was van GGZ-problematiek maar nog zonder diagnose.

2.2. Ervaringen werkwijze

De hoofdvraag "*Lukt het het integraal informatie overleg CTER om meer en betere informatie te verkrijgen en verzamelen? Leidt dat ook tot meer en betere duiding van signalen?*" is positief beantwoord door de werkgroep en deelnemers van het i2o. Uit de evaluatie is namelijk gebleken dat:

- er veelal meer en betere informatie is verkregen op de signalen;
- de duiding daarmee vollediger is geweest, en bovendien integraal heeft plaatsgevonden (met een gedeelde verantwoordelijkheid over het besluit);
- de samenwerking binnen het overleg als waardevol is ervaren, de lijnen kort waren en er een vertrouwensband is opgebouwd;
- het aantal signalen lager is gebleken dan de verwachting; dit was een voordeel voor de inhoud van de bespreking (meer de tijd om écht te kunnen 'oefenen') anderzijds leek dit een nadeel voor de efficiëntie van de bespreking;
- het gebruik van GCOS als systeem als onhandig is ervaren, maar wel als de enige realistische optie;
- niet alleen vanuit politie, maar ook vanuit gemeente en Veiligheidshuis signalen zijn geagendeerd;
- de organisatie van een weegploeg op veiligheidshuisniveau haalbaar is voor regionale partners, maar ook lokale partners. De inzet van regiegemeenten/houders per district waardevol is om kennis en expertise te bundelen en lokale partners te ondersteunen;
- de aanwezigheid van de verschillende (lokale) partners van groot belang is voor de effectiviteit van het overleg en daarmee de aanpak.

2.3. Capaciteitsvraagstuk

De subvraag: "*Wat kost het integraal informatie overleg CTER in geld en in capaciteit, afgezet tegen de kosten in geld en capaciteit van het huidige werkproces?*" is beantwoord op basis van de instroom en de tijdsbesteding per signaal (zowel qua voorbereiding, overlegduur als acties). Die gegevens zijn vervolgens geëxtrapoleerd over de regio Noord-Holland. Uit die analyse is gebleken dat:

- er op basis van de cijfers bij uitrol kan worden uitgegaan van 1,5 nieuwe signalen per week per district;

- de overlegtijd ingeschat kan worden op één uur per week per district (exclusief reistijd);
- op basis van de tijd besteed aan het overleg, komt dat voor een uitrol neer op een totale capaciteitsinzet:
  - o voor de gemeenten en OM: 1,5 uur per week per district
  - o voor het Veiligheidshuis, RIK en Basisteam: 2,5 uur per week per district

Voor de Gemeente, het Veiligheidshuis en het OM is de capaciteit die bij uitrol wordt ingezet voor het i2o extra ten opzichte van de huidige werkwijze zonder i2o, omdat zij in de huidige werkwijze geen rol hebben bij de weging van de signalen. Voor de politie (RIK en basisteam) kost het i2o extra capaciteit ten opzichte van de huidige werkwijze, namelijk de overlegtijd en het verwerkingstijd van signalen in GCOS.

3. ADVIES WERKGROEP I2O

Op basis van de evaluatie, concludeert de werkgroep dat de meerwaarde van het overleg zwaarder weegt dan de benodigde capaciteitsinzet. De werkgroep i2o adviseert dan ook:

- de werkwijze over Noord-Holland uit te rollen;
- de projectgroep CTER opdracht te geven om – ten behoeve van het vrijmaken van de middelen en capaciteit – de capaciteitsvraag via de stuurgroep neer te leggen bij de daartoe aangewezen (besluitvormings)gremia;
- de projectgroep opdracht te geven om een implementatieplan op te maken. Daarbij specifiek aandacht voor o.a.: opzetten van het i2o overleg in Zaanstreek-Waterland, toepassing van het modelconvenant, gebruikersvriendelijker maken van GCOS, toepassing van de CTER-duidingsinstrument(en);
- de projectgroep de implementatie van het overleg gefaseerd uit te laten voeren, in aansluiting op de doorontwikkeling van de overlegstructuur CTER in brede zin, waarbij bestaande structuren pas zullen worden opgeheven na gebleken werking van de nieuwe structuren; de benaming van het overleg te wijzigen in 'weegploeg CTER', conform modelconvenant CTER.

